

Πνευματικὲς Νουθεσίαι τοῦ Ὁσίου Γέροντος Παχωμίου τοῦ ἐν Χίῳ* Ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι ἀπὸ τῆς ἱερᾶς κοιμήσεως αὐτοῦ (+ 14.10.1905)

- Τοῦτο καὶ μόνον εἶναι, Κύριε, φώτισόν με νὰ γνωρίσω τὸ θέλημά σου, καὶ δῶσε μου ἰσχὺν νὰ τὸ τελειώσω, οἶμοι τοῦ μιαιοῦ καὶ ἀκαθάρτου.
- Ὅ,τι καλὸν κάνεις εἰς τοὺς ἀδελφούς σου, ὁ Χριστὸς τὸ ἀναδέχεται εἰς τοῦ λόγου του.
- Ὅποιος ἀκούσῃ κανένα καὶ λέγει κατὰ τοῦ ἄλλου ἀδελφοῦ, ὀπίσω του, καὶ ὑπάγῃ καὶ τὸ φανερώσῃ, νὰ εἶναι ἐδῶ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι ἀσυγχώρητος.
- Πάντοτε νὰ ἐξουθενῆς τὸν ἑαυτὸν σου καὶ μὴ δικαιώνῃσαι, νὰ ρίπτῃς τὸ σφάλμα ἐπάνω σου καὶ θὰ ἀναπαύῃσαι.
- Τὸν κανόνα σου μὲ προσοχὴν μεγάλην νὰ κάμνῃς.
- Μὲ ἀπλότητα νὰ πορεύῃσαι, δηλαδὴ σοῦ εἶπε ἓνας τινὰ λόγον νὰ ὑπομείνῃς ἢ σὲ ὕβρισεν ἢ σὲ ἐξουδένωσεν, νὰ μὴ ἀνταποδίδῃς ἢ νὰ βαστᾷς κακίαν.
- Νὰ εἶσαι στρογγυλός.
- Νὰ λέγῃς φανερά τοὺς λογισμούς σου.
- Μὲ ταπεινώσιν νὰ παρακαλῶ τὸν Θεὸν νὰ μὲ φυλάξῃ καὶ νὰ μὴ πιστεύω τὸν λογισμὸν μου.
- Νὰ φυλάξῃς τὴν προσοχὴν τοῦ νοός σου.
- Προσοχὴ ὀνομάζεται νοός τήρησις, καρδιακὴ φυλακὴ, νῆψις, νοερά ἡσυχία.
- Ὅταν προσεύχῃσαι νὰ ἐννοῆς τὰ λεγόμενα.
- Φύλαττε συστολήν, ἢ ὅποια εἶναι ἀνωτέρα τῆς σιωπῆς, συστολή δὲ εἶναι νὰ μὴ γελαῖς, νὰ μὴν ἀργολογῆς καὶ νὰ μὴ καταλαλῆς.
- Κανένα πρᾶγμα δὲν εἶναι τὸ νὰ φεύγῃ τις τὴν ἁμαρτίαν ὡς ἡ ἐνθύμησις τοῦ θανάτου.
- Ἀρετὴ χωρὶς ταπεινώσιν δὲν εἶναι ἀρετὴ.
- Ὅ,τι καὶ νὰ κόμῃς, ὅταν δὲν ἔχῃς ταπεινώσιν, καὶ κυρίως ἀγάπην, δὲν εἶναι τίποτε.
- Ἡ ταπεινώσις εἶναι νὰ μὴν ἔχῃ τις κακίαν, μὲ κανένα.
- Πάντοτε νὰ λέγωμεν τὴν εὐχὴν, ὅπου κι ἂν εἴμεθα.
- Ὅταν μέμφῃσαι τὸν ἑαυτὸν σου μὴ φοβᾷσαι νὰ πλανηθῆς.
- Ὅχι τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.
- Νὰ εἶμαι ἔτοιμος πάντοτε διὰ τὸν θάνατον, ὡσὰν νὰ εἶναι ἡ τελευταία ἡμέρα τῆς ζωῆς μου, οὕτω νὰ πορεύομαι.
- Νὰ λέγω τὴν εὐχὴν ταπεινὰ ὡς εἰς αὐτί.
- Νὰ προτιμῶ τοὺς μεγαλύτερους μου πάντοτε.
- Νὰ κόπτω τὸ θέλημά μου, ὅταν μοῦ ἔρχεται ὁ λογισμὸς νὰ ἰδῶ τι, ἐγὼ νὰ μὴ βλέπω· ἢ εἰπέ

τοῦτον τὸν λόγον νὰ μὴ τὸ λέγω.

- Ἀκαταπαύστως νὰ μέμφομαι τὸν ἑαυτὸν μου.
- Ὅταν σὲ ἐπαινοῦν νὰ μὴ τοὺς πιστεύῃς, διότι σὲ καταρῶνται.
- Ἀδύνατον εἶναι εἰς ἐκεῖνον, ὅποῦ πασχίζει ἐν ἀλήθειᾳ νὰ σωθῆ, νὰ μὴ τὸν ἐλείψῃ ὁ Θεός.

(*) Περιοδ. «Ἅγιος Κυπριανός», ἀριθ. 329 / Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2005, σελ. 256. Ἀντωνίου Ν. Χαροκόπου,

Ὁ Γέροντας Παχώμιος - Ἰδρυτὴς τῆς Ἱερᾶς Σκήτης τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Χίου (1839-1905), σελ. 189-194, Ἀθήναι 2003.